

Inhoudsopgave Band 1

	pagina
Voorwoord bij de 1 ^e herziene versie	i
Voorwoord	ii

Theoretische Handleiding

Hoofdstuk 1	Algemene inleiding	1
1	De vier leerlijnen	1
2	De nadruk op het stapsgewijs uit het hoofd leren van sommen met behulp van specifieke strategieën	2
3	De keuze voor één centraal hulpmiddel: de getallenlijn	2
4	De keuze voor 'betekenisvolle gehelen' als strategie bij het aanleren van splitsommen	3
5	De keuze voor plussommen tot 10	3
6	Het sommen-overzicht: de integratie van plussommen (rijen) en splitsen (kolommen)	3
7	De verschillende typen plussommen	4
8	De leerlijn 'Tellen en getallen tot 100'	5
9	Toepassing en generalisatie	5
10	Noodzakelijke kennis: rekenvoorwaarden	6
11	Benodigde materialen bij De Rekenlijn	6
12	Tijdpad voor het doorwerken van het rekenprogramma	7
Hoofdstuk 2	De houding van de opvoeder als basis voor succesvol rekenonderwijs	9
Houding 1	Deze kinderen hebben het rekenen niet nodig	10
Houding 2	Ze kunnen niet leren rekenen	11
Houding 3	Als het kind niet wil dan stop ik	13
Houding 4	Ik weet niet hoe ik het moet aanpakken	15
Hoofdstuk 3	Basisprincipes van het rekenonderwijs aan kinderen met Downsyndroom	16
Principe 1	Motivatie ontwikkelen	16
Principe 2	Diagnostisch onderwijzen	18
Principe 3	Individueel onderwijs	18
Principe 4	Aparte leerlijnen voor deelgebieden	18
Principe 5	Kleine stapjes per leerlijn	19
Principe 6	Denkhandelingen verkorten	19
Principe 7	Strategieën aanleren	19
Principe 8	Integratie van leerstappen en leerlijnen	20
Principe 9	Visuele presentatie	20

	pagina
Principe 10 Van concreet naar mentaal niveau	21
Principe 11 Automatiseren	21
Principe 12 Consolideren	21
Principe 13 Toepassen en generaliseren	22
Principe 14 Aangepaste werkbladen	23
Principe 15 Vaak en intensief oefenen	23
'Last but not least': De samenwerking tussen school en thuis	24
Hoofdstuk 4 Achtergronden van De Rekenlijn	25
1 De centrale positie van de getallenlijn	25
2 De blokjeslijn als tussenstap naar de getallenlijn	25
3 Leren automatiseren	26
4 De Russische leerpsychologie	26
5 De psychologie van kinderen met Downsyndroom	29
6 Praktijkervaring	29
Aanbevolen literatuur	30

Praktische Handleiding

A Introductie tot de blokjes- en getallenlijn

Inleiding 'Introductie tot de blokjes- en getallenlijn'	31
Stap vooraf Introductie van de blokjes- en getallenlijn	32
Stap 1 Met de blokjes op de blokjes- en getallenlijn	32
Stap 2 Met de pion en de blokjes op de blokjes- en getallenlijn	32
Stap 3a Posities direct herkennen met de pion op de getallenlijn_____	33
Stap 3b Blokjesaantallen direct herkennen met de bloklijnkaartjes	33
Stap 4 Zelf een getallenlijn tekenen	34
Stap 5 Met de ogen springen op de getallenlijn_____	34
Materialen voor het werken met de blokjes- en getallenlijn	35

Kopieerset behorend bij A

B Plussommen tot 10

Inleiding 'Plussommen tot 10	36
Algemene introductie van de plussommen tot 10 m.b.v. het sommen-overzicht	37

Hoofdstuk 1 +1 sommen

Stap 1 Markeren van de +1 sommen op het sommen-overzicht	38
Stap 2 Strategiekaart +1 maken	38
Stap 3 Oefenen met de blokjes op de blokjeslijn	39
Stap 4 Oefenen met de blokjes en pion op de blokjes- en getallenlijn	40
Stap 5 Oefenen met alleen de pion op de getallenlijn	41

10 Noodzakelijke kennis: rekenvoorwaarden

Als een kind de volgende vaardigheden redelijk beheerst kan het beginnen met De Rekenlijn:

- 1 globaal herkennen van kleine aantallen (tot en met 5)
- 2 uit het hoofd tellen van 1 tot 10 en tot 20; tellen vanaf een ander getal dan 1 (flexibel tellen)
- 3 terug tellen van 10 naar 0, eventueel ook teruggtellen vanaf 20
- 4 herkennen van de cijfers 0 – 20
- 5 op volgorde leggen van de cijfers 0 – 10 en 10 – 20; begrijpen wat bedoeld wordt met de vraag ‘wat komt erna?’ en ‘wat komt ervoor?’
- 6 begrip hebben van meer–minder–evenveel, met concrete aantallen en cijfers
- 7 synchroon aftellen van kleine hoeveelheden tot 10 (de ‘1-op-1 relatie’) begrijpen dat bij aftellen het laatst genoemde getal het totale aantal weergeeft
- 8 begrijpen dat het cijfer 5 voor het aantal vijf staat
- 9 bekendheid met de blokjes– en getallenlijn: herkennen van de getalposities (Zie deel A: Introductie tot de blokjes– en getallenlijn)
- 10 enige vertrouwdheid hebben met de rekentekens (+, –, =)

Opmerking:

Deze onderwerpen komen uitvoerig aan bod in de map Rekenvoorbereiding.

11 Benodigde materialen bij De Rekenlijn

De meeste materialen die nodig zijn bij De Rekenlijn, zijn te vinden in de mappen. De enige extra materialen waarvoor men zelf moet zorgen, zijn de blokjes en pionnen. Hieronder een overzicht:

- sommen–overzicht van alle plus– en splitssommen tot de 10, en eventueel: het overzicht van de plussommen van 10 tot 20
- blokjes– en getallenlijnen (op karton geplakt of gelamineerd)
- twee sets van 10 blokjes (bijvoorbeeld 10 rode en 10 blauwe, kubus 2½ cm)
- twee pionnen
- flietskaartjes en strategiekaartjes (te maken met blanco visitekaartjes)
- werkbladen met plussommen / splitssommen
- diverse knip– en werkbladen
- toetsen
- vorderingen–overzicht plussommen / splitssommen

De werkbladen, vorderingen–overzichten en toetsen zijn te vinden bij resp. de plussommen en de splitsen. De overige knip– en werkbladen en overzichten zijn te vinden in de ‘kopieersets’, direct achter de handleiding bij de verschillende delen.

Aanbevolen extra materialen:

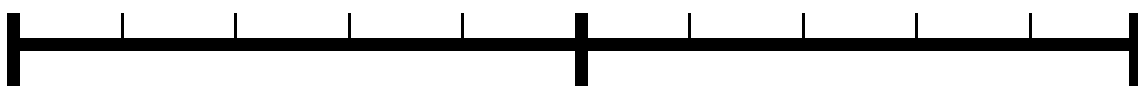
- sombeeldkaarten (zie de kopieerset bij de plussommen)
- magnetische rekenkist (Noord Nederlandse Stempel– en Leermiddelenfabriek: NNSL)
- MAB–materiaal (plak van 100, staven van 10, eenheden)
- honderdveld
- getalkaarten (Alberts / Nienhuis)

Inleiding 'Introductie tot de blokjes- en getallenlijn'

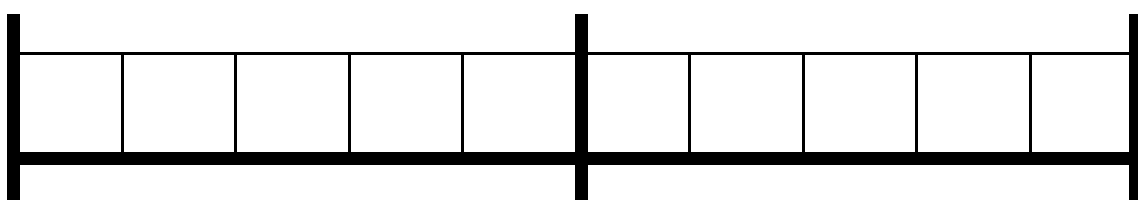
In alle nieuwe methodes wordt een belangrijke plaats ingenomen door het werken met de getallenlijn als hulpmiddel om tot inzichtelijk rekenen te komen. Het idee erachter is eenvoudig: rekenen kan gezien worden als een vorm van meten. Hoe langer de lijn, hoe groter het getal. De getallenlijn is een duidelijk model, waarbij de kinderen niet afgeleid worden door het aspect kleur dat bijvoorbeeld bij het rekenrek gebruikt wordt. De getallenlijn voorkomt ook dat kinderen in de war worden gebracht door een complexe structuur als het honderdveld, waarbij bijvoorbeeld de 11 niet ná de 10 maar onder de 1 wordt geplaatst.

De getallenlijn is eenvoudig en flexibel in te zetten bij het optellen en aftrekken, het vermenigvuldigen en delen en andere bewerkingen, waarbij het niet uitmaakt of het gaat om sommen onder de 10, 100, 1000, of verder.

Het voordeel van het vroeg laten kennismaken met de getallenlijn is natuurlijk dat kinderen ermee vertrouwd raken en het verband tussen alle stappen in hun rekenontwikkeling blijven zien: hoewel voor deel-onderwerpen zijstappen naar andere hulpmiddelen kunnen worden gedaan, is het doorgaans mogelijk nieuwe kennis steeds weer terug te brengen naar de bewerkingen op de getallenlijn.



Voor het werken met een getallenlijn heb je in principe niets anders nodig dan een pen en een stuk papier. In het begin is het echter van belang het kind grondig de relatie tussen de getallen en de concrete aantallen te leren begrijpen. Daarom beginnen we met een aangepaste getallenlijn, namelijk de blokjeslijn. Op de blokjeslijn kunnen blokjes naar aanleiding van diverse opdrachten gelegd, toegevoegd of weggehaald worden. Elk streepje op de blokjeslijn geeft aan hoeveel blokjes er vóór het streepje liggen. De getallen-/blokjeslijn is dus vergelijkbaar met een liniaal waarop het aantal gemeten centimeters afgelezen kan worden. De 4 staat bijvoorbeeld niet voor een blok dat op de vierde plaats ligt (ordinaal) maar voor het totale aantal tot aan het streepje van de 4 (kardinaal). Rekenen gaat niet om goochelen met getallen maar het kan steeds teruggevoerd worden op concrete telhandelingen.



De blokjeslijn heeft markeringen bij de 0, de 5 en de 10. Op deze manier wordt gebruik gemaakt van de vijf-structuur van het rekenrek, terwijl het nadeel van het rekenrek (de kleurverandering bij 5) vermeden wordt. De vijf-structuur helpt het kind de getallen direct te zien. Als je de 5 weet, dan weet je ook dat 1 streepje na

de 5 de 6 is etc. Het eerste wat het kind moet leren is dit direct herkennen van de getallen tot 10. Je kunt dit het 'globaal lezen' van aantallen noemen. Dit levert veel voordelen op bij het maken van sommen en is dus een voorbereiding op de Rekenlijn. Het aanleren van deze vaardigheid verloopt in een paar stappen, welke hierna worden besproken. Tijdens het aanleren worden tevens de begrippen uit de fase van de rekenvoorbereiding nog eens getoetst. Aan het eind vind je een lijst met materialen en knip- en werkbladen met tips hoe deze gebruikt kunnen worden, met daarachter de set bladen.

Stap vooraf Introductie van de blokjes- en getallenlijn

- Gebruik een blokjes- en getallenlijn waarop de cijfers 0-10 staan. Laat deze kaart aan het kind zien en bespreek wat je erop ziet: benoem de cijfers, tel de vakjes, wijs op de dikke verticale strepen bij de 0, 5 en 10. Benoem de blokjeslijn en de getallenlijn en leg eventueel uit wat een lijn is. Neem een set blokjes (kubusmaat 2½ cm) en laat die door het kind op de vakjes leggen van links naar rechts. Hoeveel blokjes passen erop?

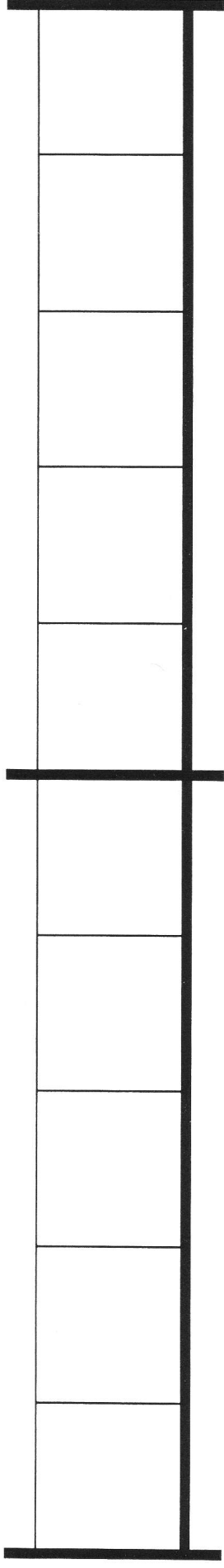
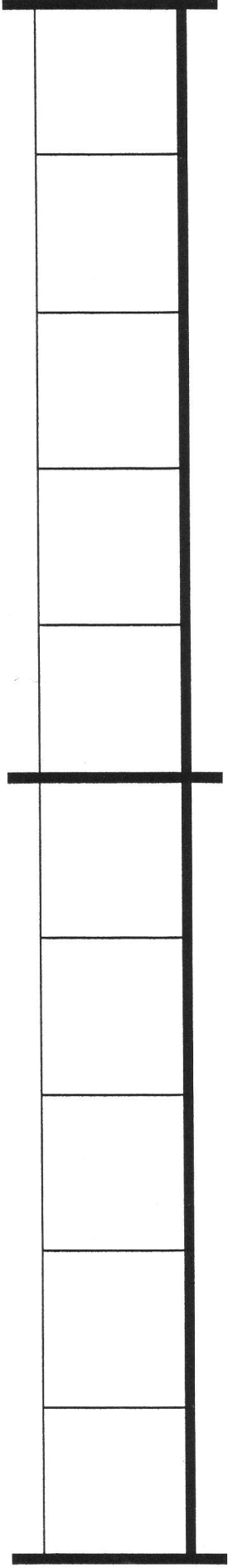
Stap 1 Met de blokjes op de blokjes- en getallenlijn

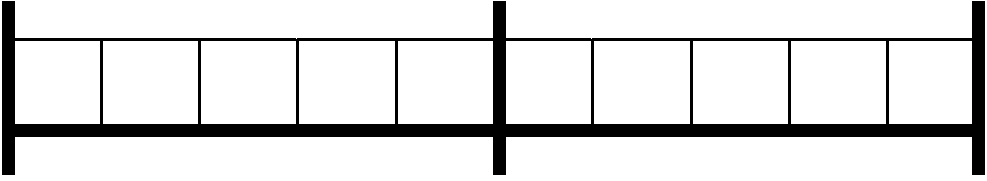
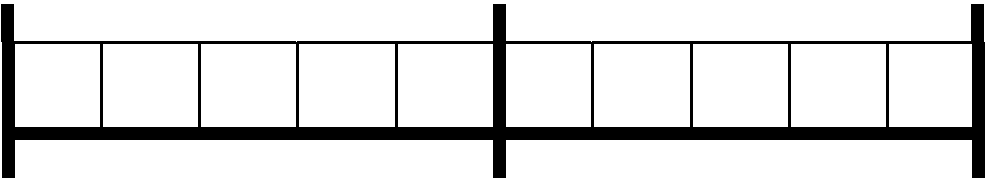
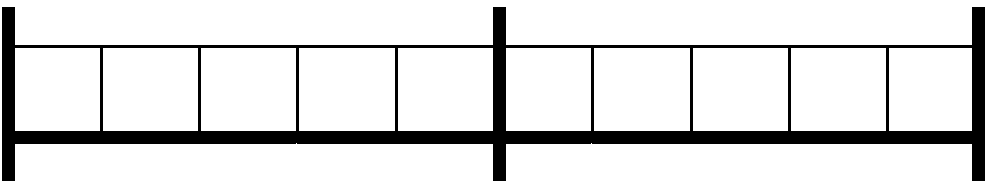
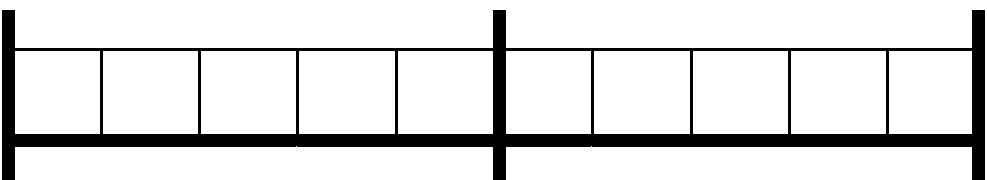
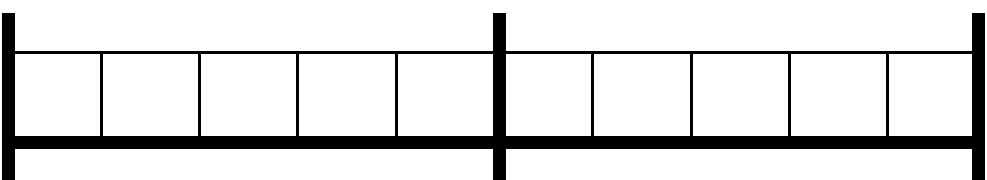
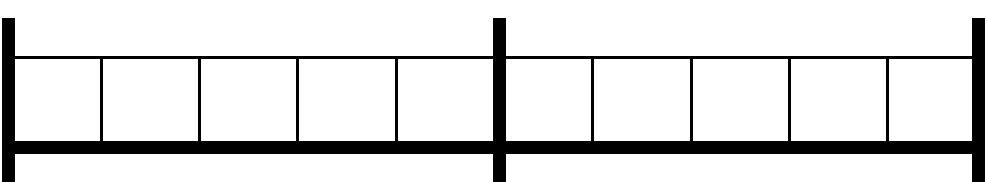
Gebruik voor deze opdrachten eerst de blokjes- en getallenlijn met cijfers. Na een paar keer oefenen kun je een andere blokjes- en getallenlijn nemen, die met de cijfers 0-5-10, of die zonder cijfers.

- a Geef het kind opdrachtjes om een bepaald aantal blokjes op de blokjeslijn te leggen. Je kunt hierbij cijferkaartjes gebruiken. Leg bijvoorbeeld het cijfer 4 neer en laat het kind 4 blokjes neerleggen en bij 4 stoppen. Wijs steeds ook op de plaats op de getallenlijn die onder de blokjeslijn staat afgebeeld. En leg de positie van het getal ten opzichte van andere getallen uit, bijvoorbeeld 'Kijk, de 4 staat één streepje voor de dikke streep bij de 5'.
- b Leg zelf een aantal blokjes op de lijn en vraag het kind hoeveel er liggen. Laat het kind eerst tellen maar vraag al gauw om het antwoord meteen af te lezen van de lijn door het herkennen van de cijfers en later (op de variant zonder cijfers) de positie van de streepjes.
- c Oefen met meer-minder-evenveel: neem twee kaarten met blokjes- en getallenlijnen. Leg een aantal blokjes op de ene kaart en vraag het kind op de andere kaart meer, minder of evenveel blokjes te leggen. Je kunt ook specifiek om 1 meer, 2 minder, etc. vragen. Als variant kun je de dobbelsteen laten bepalen wie welk aantal blokjes moet leggen en dan kijken of je meer, minder, of evenveel hebt.

Stap 2 Met de pion en de blokjes op de blokjes- en getallenlijn

- a Neem de blokjes- en getallenlijn zonder cijfers. Zet een pion op een streepje en vraag het kind te zeggen welk getal daar woont. Vervolgens gaat het kind dit controleren door blokjes tot aan dat streepje te leggen.



Kopieerblad. Kleur de blokjeslijnen in: steeds 1 blokje meer, van 1 t/m 10. Gebruik dezelfde kleur. Knip de stroken uit en plak ze op karton of lamineer ze. Op de achterkant kun je het cijfer schrijven. Je kunt de kaarten gebruiken als flitskaarten: snel getalbeelden herkennen. Andere oefeningen: op volgorde van 1 naar 10 leggen; neem een kaart en vraag het kind een kaart te zoeken met '2 meer', etc.

Inleiding 'Plussommen tot 10'

In deze leerlijn wordt uitgelegd hoe de plussommen aangeleerd kunnen worden. Dit gebeurt in de volgende hoofdstukken:

Hoofdstuk 1	+1 sommen
Hoofdstuk 2	+0 sommen
Hoofdstuk 3	+2 sommen
Hoofdstuk 4	Dubbelsommen
Hoofdstuk 5	5+ sommen
Hoofdstuk 6	Restsommen

Zie ook het vorderingen-overzicht (te vinden bij de toetsen) voor de opbouw. De werkbladen en toetsen zijn opgebouwd in dezelfde volgorde. In de tekst wordt steeds aangegeven welke werkbladen en toetsen gebruikt kunnen worden.

Bij ieder somtype worden algemene aanwijzingen voor het aanleren gegeven, alsook specifieke strategieën aangeboden die effectief zijn bij het aanleren van dit somtype. Bij elk somtype worden ook de bijbehorende omdraaisommen aangeleerd evenals de parallelsommen tot 20. Steeds wordt apart aandacht besteed aan het generaliseren en toepassen, alsmede aan het door elkaar aanbieden (integreren) van de verschillende somtypen.

Voor de somtypen +1, +0 en +2 worden steeds de volgende stappen doorlopen:

De 14 stappen voor het aanleren van de plussommen, type +1, +0 en +2:

Stap 1	Markeren van de sommen op het sommen-overzicht
Stap 2	Strategiekaart maken
Stap 3	Oefenen met de blokjes op de blokjeslijn
Stap 4	Oefenen met de blokjes en pion op de blokjes- en getallenlijn
Stap 5	Oefenen met alleen de pion op de getallenlijn
Stap 6	Oefenen met de ogen op de getallenlijn
Stap 7	Oefenen 'in het hoofd'
Stap 8	Automatiseren
Stap 9	Leren van de omdraaisommen
Stap 10	Leren van de sommen tussen 10 en 20
Stap 11	Automatiseren van alle sommen
Stap 12	Consolideren
Stap 13	Toepassen en generaliseren
Stap 14	Integreren van meerdere somtypen

Hoofdstuk 1 +1 sommen

Om het principe van 'plus betekent: erbij' uit te leggen beginnen we met de +1 en niet met +0. De +0 sommen zijn voor kinderen vaak in eerste instantie verwarrend, juist omdat er niks bijkomt.

Stap vooraf: Noteer de datum waarop je met de +1 sommen begint op het vorderingen-overzicht.

Stap 1 Markeren van de +1 sommen op het sommen-overzicht

Bekijk samen met het kind de rij met +1 sommen in een kopie van het sommen-overzicht. Geef deze met behulp van een markeerstift aan. Dit sommen-overzicht kan nu voorin in de map met rekenwerkbladen van het kind gedaan worden, zodat iedereen weet wat het leerdoel op dit moment is.

Toelichting:

Bij ieder nieuw somtype wordt een nieuwe kopie van het sommen-overzicht gemaakt, waarop het somtype gemarkeerd wordt. Dit blad wordt voorin de map met rekenwerk gedaan zodat alle partijen weten wat het leerdoel van dit moment is. Wanneer het somtype geautomatiseerd is neem je een ándere kopie van het sommen-overzicht. Hierop worden alle geleerde sommen gemarkeerd. Dit sommen-overzicht, dat verder aangeduid wordt met 'algemene sommen-overzicht', gaat steeds mee naar de volgende somtypen. Op dit algemene sommen-overzicht worden álle geleerde somtypen aangegeven, zodat op het eind alle sommen ingekleurd zijn. Het kind kan zo bijhouden hoeveel sommen het al kent en hoeveel het er nog moet leren.

Stap 2 Strategiekaart +1 maken

Maak een strategiekaartje voor de +1 sommen. Hiervoor kun je een blanco visitekaartje of stukje dun wit karton gebruiken. Bespreek eerst met het kind wat 'plus' betekent. (De rekentekens +, - en = zijn in een eerdere fase al aangeleerd los van de somformule, zie de rekenvoorwaarden.) Vertel het kind dat plus betekent: erbij. Plus betekent ook: het wordt meer. Wat zou dan +1 betekenen? Schrijf dit op het kaartje:

+ 1 1 erbij 1 meer

Laat het kind dit oplezen, nadat je het nog eens vraagt wat +1 betekent.

Opmerking:

In sommige rekenmethodes wordt het woord 'plus' vermeden omdat dit verwarring zou opleveren bij kinderen. In plaats daarvan wordt de formule '4 erbij 1' gebruikt. Mijn ervaring is dat het woord 'plus' prima en correct gebruikt wordt door kinderen, wanneer de betekenis ervan voor het kind duidelijk is. Deze betekenis wordt steeds herhaald door de tekst van het strategiekaartje te lezen en te verinnerlijken.

Stap 3 Oefenen met de blokjes op de blokjeslijn

Begin met het aanleren met behulp van de blokjes (twee verschillende kleuren) op de blokjeslijn. Het kind moet op dit moment al goed bekend zijn met de posities van de getallen op de blokjes- en getallenlijn, daarom gebruik je hiervoor de gecombineerde blokjes- en getallenlijnkaart zónder cijfers.

Schrijf de sommen op volgorde onder elkaar. Je kunt ook werkblad 1a gebruiken. Als het kind nog geen cijfers kan schrijven kun je het een cijferblokje in het antwoordvakje laten leggen.

Zelf gebruik ik meestal losse kaartjes. Als het kind al kan schrijven, mag het ook een eigen set kaartjes maken, dit verhoogt de motivatie en betrokkenheid. Je kunt dan samen de sommen uit de +1 rij op het sommen-overzicht overschrijven.

Opmerking:

Dit noemen we flitskaartjes. Schrijf steeds de sommen die je met het kind oefent op kaartjes, alleen de som ($5+1=$), niet het antwoord. (Het antwoord kan eventueel met een dun potlood op de achterkant geschreven worden.) Deze flitskaartjes zijn op zeer veel manieren in te zetten tijdens het aanleren en integreren van de sommen. Het voordeel van het werken met losse kaartjes is dat je de sommen één voor één kunt aanbieden.

Alle sommen worden concreet gemaakt met blokjes op de blokjes- en getallenlijn volgens deze procedure:

- 1 De opvoeder legt de eerste term neer, bijvoorbeeld 4 rode blokjes.
- 2 Het kind legt 1 blauw blokje erbij.
- 3 Het kind 'leest' de som af van de gelegde blokjes: 4 (rode) en 1 (blauwe), en leest het antwoord direct af van de blokjes- en getallenlijn (het weet immers al waar de getallen 'wonen'): 4 plus 1 is 5.

Toelichting:

Om te voorkomen dat het kind eindeloos bezig is met het netjes neerleggen van de blokjes, leg je zelf steeds de eerste term neer. Het kind legt de tweede term erbij, dat is steeds maar 1 blokje. Hierdoor wordt ook nog eens extra de nadruk gelegd op het somtype: +1. Het kind doet steeds de handeling van '1 erbij'.

- 4 Facultatief: Als een som gemaakt is kun je het kind de sombeeldkaart (zie Kopieerset) laten kiezen die erbij hoort (bijvoorbeeld een sombeeldkaart met op de blokjeslijn 4 rode en 1 blauwe ingekleurde vakjes: $4+1=5$).

Tip:

Wanneer je de twee typen sommen in één lesje moet behandelen, bijvoorbeeld omdat je de +1 wilt herhalen en de +0 aan het aanleren bent, is het belangrijk duidelijk aan te geven dat je met het ene type stopt en met het andere begint. Om dit tastbaar te maken kun je net doen alsof je de pet van +1 nu van je hoofd afzet en de pet van +0 opdoet. Je hoeft hiervoor geen échte petten te hebben, de beweging van het afzetten en opzetten zal doorgaans genoeg zijn om het kind te helpen omschakelen. Je kunt eventueel bij het verwisselen van de petten wel kaartjes met +1 en +0 gebruiken die je even op je hoofd zet.

Stap 13 Toepassen en generaliseren

De volgende stap is het toepassen en generaliseren van het geleerde. Dit is echter een stap die niet alleen na afloop van een reeks oefeningen met een bepaald somtype gedaan wordt. De onderstaande suggesties kunnen tijdens alle tussenfasen gevolgd worden.

1 Praten over rekenen in dagelijkse situaties

Kinderen leren rekenen omdat dit in onze samenleving veel praktisch nut heeft. Breng het kind daarom in aanraking met alle situaties waarin rekenen zin heeft. Denk na over alle mogelijke praktische toepassingen tijdens dagelijkse routines. Voorbeelden zijn: de trap op lopen en bij iedere tree +1 doen; aankleden en bij elk volgend kledingstuk +1 doen, hoeveel kleren heb je aan het eind aangetrokken?; boodschappen verzamelen in het winkelmandje in de supermarkt; vorken 1 voor 1 uit de la pakken en optellen tot je het gewenste aantal hebt; oma komt op bezoek, we zijn nu met het gezin +1, hoeveel is dat?; etc.

2 Rekenverhaaltjes maken

Probeer ook het maken van sommen te vertalen in concrete verhaaltjes en maak van verhaaltjes sommen. Zo wordt het kind flexibel in het gebruik van zijn rekenvaardigheden en vergroot je de kans dat het kind ook spontaan in alledaagse situaties zijn rekenkunsten gaat toepassen. En: hoe meer oefening, hoe meer kunst! Het maken van rekenverhaaltjes kun je op verschillende manieren met het kind oefenen. Je kunt hiervoor concreet materiaal gebruiken, maar doe het ook regelmatig gewoon 'in het hoofd' (verzonnen verhaaltjes). Je kunt een verhaaltje bij een som bedenken of de som bedenken die bij een verhaaltje hoort.

a Een verhaaltje bedenken bij een som

Voorbeelden van concrete verhaaltjes: Zet een aantal boerderijdieren op tafel en bestempel een bepaalde plek als weiland. Nu leg je een somkaartje neer, bijvoorbeeld $3+1$. Verzin een verhaaltje, bijvoorbeeld 'er stonden 3 koeien in de wei, maar toen kocht de boer er nog 1 bij en die mocht ook in de wei, samen waren het er toen 4.' Laat het kind dan ook een verhaaltje bedenken. Je kunt ook winkeltje spelen met speelgoed. Toon de som $4+1$. Eerst koop je 4 appels, maar als je thuis bent bedenk je dat je er nog 1 wilt hebben, hoeveel zijn er dan samen?

Sommen-overzicht

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
+0	0+0	1+0	2+0	3+0	4+0	5+0	6+0	7+0	8+0	9+0	10+0
+1		0+1	1+1	2+1	3+1	4+1	5+1	6+1	7+1	8+1	9+1
+2			0+2	1+2	2+2	3+2	4+2	5+2	6+2	7+2	8+2
+3				0+3	1+3	2+3	3+3	4+3	5+3	6+3	7+3
+4					0+4	1+4	2+4	3+4	4+4	5+4	6+4
+5						0+5	1+5	2+5	3+5	4+5	5+5
+6							0+6	1+6	2+6	3+6	4+6
+7								0+7	1+7	2+7	3+7
+8									0+8	1+8	2+8
+9										0+9	1+9
+10											0+10

N.B. In de kolommen (verticaal) de splitsen, in de rijen (horizontaal) de plus-sommen.

gestippelde lijnen knippen

8

$5 + 1 =$

6

$2 + 1 =$

3

$8 + 1 =$

9

$3 + 1 =$

4

$6 + 1 =$

7

$1 + 1 =$

2

$4 + 1 =$

5

$9 + 1 =$

10

$0 + 1 =$

1

$7 + 1 =$



9	+	1	=	
---	---	---	---	--

1	+	1	=	
---	---	---	---	--

7	+	1	=	
---	---	---	---	--

5	+	1	=	
---	---	---	---	--

6	+	1	=	
---	---	---	---	--

4	+	1	=	
---	---	---	---	--

0	+	1	=	
---	---	---	---	--

8	+	1	=	
---	---	---	---	--

3	+	1	=	
---	---	---	---	--

2	+	1	=	
---	---	---	---	--

4	+	1	=	
1	+	4	=	

7	+	1	=	
1	+	7	=	

2	+	1	=	
1	+	2	=	

9	+	1	=	
1	+	9	=	

schrijf zelf een +1 som

	+		=	
--	---	--	---	--

en schrijf hier de omdraaisom ervan

	+		=	
--	---	--	---	--

5	+	0	=	
---	---	---	---	--

8	+	0	=	
---	---	---	---	--

2	+	0	=	
---	---	---	---	--

10	+	0	=	
----	---	---	---	--

3	+	0	=	
---	---	---	---	--

6	+	0	=	
---	---	---	---	--

1	+	0	=	
---	---	---	---	--

9	+	0	=	
---	---	---	---	--

0	+	0	=	
---	---	---	---	--

4	+	0	=	
---	---	---	---	--

4	+	1	=	
---	---	---	---	--

7	+	0	=	
---	---	---	---	--

2	+	0	=	
---	---	---	---	--

5	+	1	=	
---	---	---	---	--

9	+	0	=	
---	---	---	---	--

1	+	0	=	
---	---	---	---	--

6	+	1	=	
---	---	---	---	--

3	+	1	=	
---	---	---	---	--

8	+	0	=	
---	---	---	---	--

0	+	1	=	
---	---	---	---	--

11	+	8	=	
----	---	---	---	--

16	+	4	=	
----	---	---	---	--

2	+	15	=	
---	---	----	---	--

1	+	14	=	
---	---	----	---	--

6	+	1	=	
---	---	---	---	--

4	+	4	=	
---	---	---	---	--

4	+	5	=	
---	---	---	---	--

13	+	6	=	
----	---	---	---	--

0	+	2	=	
---	---	---	---	--

2	+	12	=	
---	---	----	---	--

DE REKENLIJN

Vorderingen-overzicht van:

I. Plussommen tot 10 en tussen 10 en 20

	subdoelen	begin	50 - 80 %	80 - 100 %
1	+1 tot 10			
2	+1 / 1+ tot 10			
3	+1 tot 20			
4	+1 / 1+ tot 20			
5	+0 / 0+ tot 20			
6	+0 ,+1 / 0+,1+ tot 20			
7a	+2 even tot 10			
7b	+2 oneven tot 11			
8	+2 tot 11			
9	+2 / 2+ tot 11			
10	+2 tot 20			
11	+2 / 2+ tot 20			
12	+0,+1,+2 tot 11			
13	+0,+1,+2 / 0+,1+,2+ tot 11			
14	+0,+1,+2 / 0+,1+,2+ tot 20			
15	db (dubbelsommen) tot 20			
16	5+ / +5 tot 10			
17	5+ / +5 tot 20			
18	+0,+1,+2,db,5+ tot 10			
19	+0,+1,+2,db,5+ / ..+ tot 10			
20	+0,+1,+2,db,5+ / ..+ tot 20			
21	restsommen +.. / ..+ tot 20			
22	alle +.. tot 10			
23	alle +.. / ..+ tot 10			
24	alle +.. / ..+ tot 20			

De Rekenlijn - Toetsen Plussommen

Naam:

Datum:

Toets 1: +1 tot 10

Aantal goed:

Aantal fout:

$2 + 1 = \underline{\quad}$	$3 + 1 = \underline{\quad}$
$5 + 1 = \underline{\quad}$	$7 + 1 = \underline{\quad}$
$9 + 1 = \underline{\quad}$	$1 + 1 = \underline{\quad}$
$1 + 1 = \underline{\quad}$	$6 + 1 = \underline{\quad}$
$7 + 1 = \underline{\quad}$	$4 + 1 = \underline{\quad}$
$4 + 1 = \underline{\quad}$	$9 + 1 = \underline{\quad}$
$0 + 1 = \underline{\quad}$	$2 + 1 = \underline{\quad}$
$6 + 1 = \underline{\quad}$	$5 + 1 = \underline{\quad}$
$3 + 1 = \underline{\quad}$	$8 + 1 = \underline{\quad}$
$8 + 1 = \underline{\quad}$	$0 + 1 = \underline{\quad}$